

COVID-19

Verandering in sportcontext tijdens de coronapandemie

Verandering in context waarin wordt gesport tijdens coronapandemie

Ten tijde van dit onderzoek, het voorjaar van 2021, gold een aantal coronamaatregelen die het sporten in bepaalde contexten bemoeilijkten. Zo waren binnensporten, zoals sporten in de sportschool, niet toegestaan en moesten mensen van 27 jaar en ouder anderhalve meter afstand houden tijdens het buiten sporten en mochten zij met maximaal vier personen samen sporten (Pulles et al., 2021). Deze maatregelen beperkten voornamelijk de mogelijkheid om bij een sportvereniging, bij een ondernemende sportaanbieder en in groepsverband te sporten. De mogelijkheid tot individueel sporten werd minder hard

Tekst: **Remco Hoekman (Mulier Institute/Radboud University)**
en **Malou Grubben (Radboud University)**.

Tijdens de coronapandemie is het belang van sporten en bewegen benadrukt. De gedachte daarbij is dat mensen die voldoende sporten en bewegen bij besmetting met het coronavirus een kleinere kans hebben op een ernstig ziekteverloop (Sallis et al., 2021). De maatregelen als gevolg van de coronapandemie bemoeilijken het echter om te (blijven) sporten. Voor sommige contexten van sportbeoefening geldt dit meer dan voor andere. In dit artikel brengen we in beeld in hoeverre de sportdeelname binnen sportcontexten is veranderd tussen 2019 (voor corona) en de periode maart-mei 2021 (tijdens corona). We richten ons hierbij op veranderingen in sportdeelname bij sportverenigingen, bij ondernemende aanbieders, in groepsverband en in individueel verband.

geraakt, mits dit in de buitenlucht of thuis plaatsvond. Er wordt dan ook verondersteld dat mensen tijdens de coronapandemie voornamelijk zijn gestopt, al dan niet tijdelijk, met sporten bij een sportvereniging, bij een ondernemende sportaanbieder en in groeps-

De ongelijkheid in sportdeelname is tijdens de coronapandemie toegenomen

verband en dat een deel van deze mensen is overgestapt naar individueel sporten. In lijn met deze veronderstelling blijkt uit data van Longitudinal Internet Studies for Social

Sciences (LISS) dat ongeveer de helft (variërend tussen 40% en 62%; zie figuur 1) van de mensen die voor de coronapandemie bij een sportvereniging (47%), een ondernemende sportaanbieder (62%) of in groepsverband (40%) sportten, hier tijdens de coronapandemie mee is gestopt. Slechts een kwart van de mensen die voor de coronapandemie individueel sportten is hier tijdens de coronapandemie mee gestopt. De ondernemende sportaanbieders hebben hiermee te maken gehad met de grootste uitval tijdens de coronapandemie. De grootste toeloop van nieuwe sporters is te zien in individueel verband. 16 procent van de mensen die dit voor de coronapandemie nog niet deden is tijdens de coronapandemie begonnen met individueel sporten.

Een deel van de sporters heeft, mogelijk mede gedwongen door coronamaatregelen, een alternatieve sportbeoefening weten te vinden in individueel verband. Dit geldt meer voor hoogopgeleiden dan voor laag- of middelbaar opgeleiden

Het overgrote deel van deze starters is overgestapt vanuit een andere sportcontext. Slechts een klein deel sportte voor de coronapandemie helemaal niet en is tijdens de coronapandemie begonnen met individueel sporten (zie figuur 1). Hieruit maken we op dat een deel van de mensen die tijdens de coronapandemie zijn gestopt met sporten bij een sportvereniging, bij een ondernemende sportaanbieder of in groepsverband, is overgestapt naar individueel sporten. Een deel van de sporters heeft hiermee, mogelijk mede gedwongen door coronamaatregelen, een alternatieve sportbeoefening weten te vinden in individueel verband. Dit geldt meer voor hoogopgeleiden dan voor laag- of middelbaar opgeleiden (niet in figuur).

Mensen in financiële problemen stoppen vaker

Mensen met financiële problemen zijn vaker gestopt met sporten in verenigingsverband, bij een ondernemende sportaanbieder of in groepsverband (figuur 2). Bij individueel sporten is er weinig verschil tussen de groep met en zonder financiële problemen. Dit bevestigt het beeld uit eerdere onderzoeken, namelijk dat de ongelijkheid in sportdeelname toeneemt tijdens de coronapandemie (Grubben & Hoekman, 2021). Relatief veel mensen met financiële problemen zijn tijdens de coronapandemie immers gestopt met sporten binnen een sportvereniging, bij een ondernemende sportaanbieder of in groepsverband, terwijl zij niet zijn begonnen met het alternatief van individueel sporten.

Conclusie

Het aandeel mensen dat bij een sportvereniging, bij een ondernemende aanbieder of in

doen naar de ontwikkeling in lidmaatschap-
pen bij sportbonden op basis van het Ken-
nis Informatie Systeem Sport (KISS). Hierbij
kijken we bijvoorbeeld in welke leeftijds-
groepen zich de meeste uitval voordoet en
in welke typen buurten en wijken met name
lidmaatschappen zijn opgezegd.

Referenties

- Grubben, M., & Hoekman, R. (2021). Sociale ongelijkheid in sportdeelname [Factsheet 2021/12]. Mulier Instituut.
- NOC*NSF (2021). Maandmeting Sportdeelname Index mei 2021. Geraadpleegd op 5 november 2021 van <https://nocnsf.nl/sportdeelnameindex>
- Pulles, I., Van Eldert, P., Nafzger, P., & Van der Poel, H. (2021). Monitor Sport en corona III: De gevolgen van coronamaatregelen voor de sportsector. Mulier Instituut.
- Sallis, R., Young, D. R., Tartof, S. Y., Sallis, J. F., Sall, J., Li, Q., Smith, G. N., & Cohen, D. A. (2021). Physical inactivity is associated with a higher risk for severe COVID-19 outcomes: a study in 48.440 adult patients. *British Journal of Sports Medicine*, 55, 1099-1105. <http://dx.doi.org/10.1136/bjsports-2021-104080>

Verantwoording

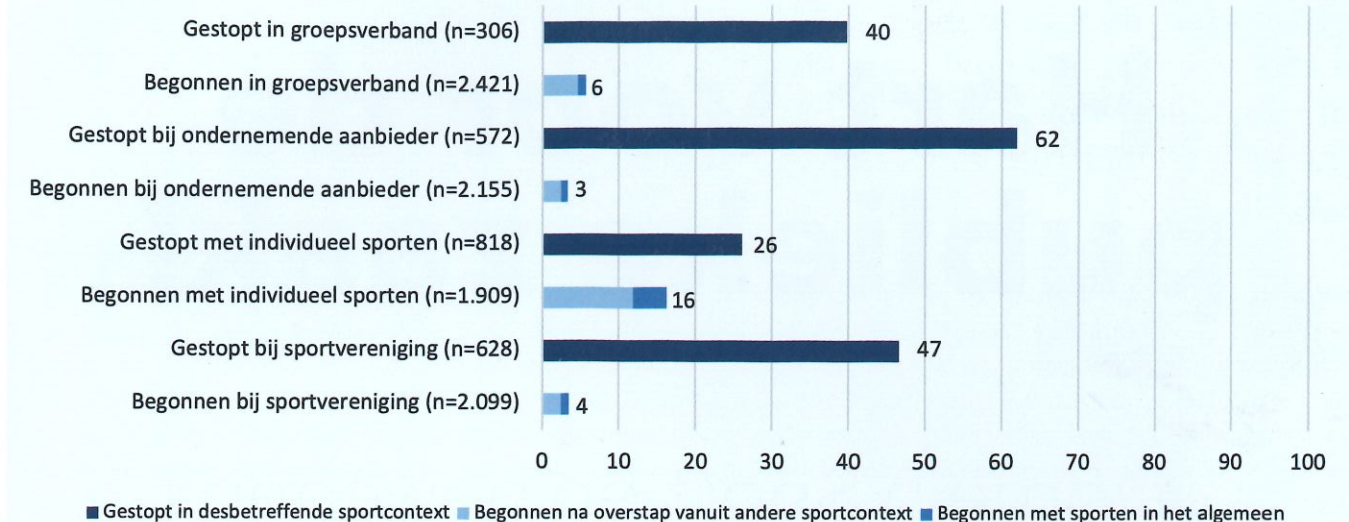
Het Mulier Instituut doet samen met de Radboud Universiteit onderzoek naar sociale ongelijkheid in sport- en beweegdeelname tijdens COVID-19. Voor dit onderzoek heeft het Mulier Instituut samengewerkt met VSG. Via het VGS-panel is in december 2020 een online vragenlijst met gesloten en open vragen uitgezet onder 355 gemeenten. De vragenlijst is ingevuld door de verantwoordelijke van de sportafdeling (n=129). De verzamelde data zijn gewogen naar stedelijkheid van gemeenten en vormen een goede afspiegeling van de Nederlandse gemeenten.

Radboud Universiteit

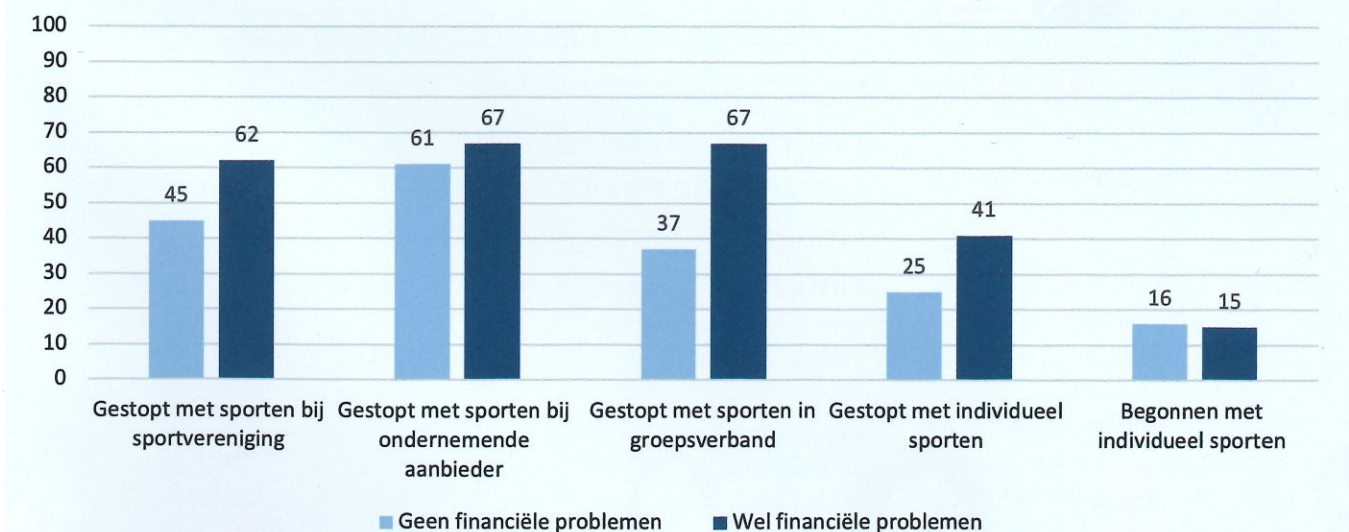

ZonMw

Figuur 1 Verandering in sportdeelname binnen sportcontext tijdens de coronapandemie, Nederlandse bevolking van 16-69 jaar (in procenten)

Bron: Longitudinal Internet Studies for the Social Sciences (LISS), 2021. Bewerking: Radboud Universiteit.

Figuur 2 Verandering in sportdeelname binnen sportcontext tijdens de coronapandemie, Nederlandse bevolking van 16-69 jaar, naar financiële situatie (n=2.727; in procenten)

Bron: Longitudinal Internet Studies for the Social Sciences (LISS), 2021. Bewerking: Radboud Universiteit.